

EU-UKRAINE CIVIL SOCIETY PLATFORM		ПЛАТФОРМА ГРОМАДЯНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА УКРАЇНА-ЄС
--	---	--

ХІ засідання, Брюссель, 20 квітня 2022 року

СПІЛЬНА ДЕКЛАРАЦІЯ

Платформа громадянського суспільства Україна-ЄС (ПГС) – один з органів, створених відповідно до Угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом.

ПГС є майданчиком, у рамках якого організації громадянського суспільства обох сторін здійснюють моніторинг реалізації Угоди з точки зору громадянського суспільства, а також виробляють рекомендації відповідним органам.

До складу ПГС входять тридцять членів, по п'ятнадцять з кожної сторони, які представляють громадянське суспільство України та Європейський соціально-економічний комітет (ЄСЕК). На Одинадцятomu засіданні ПГС головували **Олександр Шубін**, з Федерації профспілок України, та **Веселін Мітов**, член ЄСЕК.

Члени ПГС рішуче і однозначно засудили неспровоковану, невиправдану, невмотивовану, односторонню збройну агресію, ініційовану російською федерацією проти України на її незалежній та суверенній території.

Члени ПГС висловлюють свою готовність підтримувати та надавати необхідну допомогу та консультації для втілення положень цієї декларації.

У зв'язку з цим члени ПГС:

1. щиро вітають [резолуцію Європейського соціально-економічного комітету](#), ухвалену на підтримку України 24 березня 2022 року;
2. закликають Європейське Співтовариство та весь демократичний цивілізований світ об'єднатись навколо належної реєстрації, розслідування та покарання військових злочинів, вчинених на території України, зокрема, у таких населених пунктах як Чернігів, Суми, Херсон, Волноваха, Маріуполь, Харків, Гостомель, Буча, Ірпінь, Бородянка та багатьох інших;
3. підкреслюють, що членство російської федерації та її представників у міжнародних органах та організаціях, які мають на меті підтримання миру, захист прав людини, забезпечення сталого розвитку та безпечного навколишнього середовища, формування

та реалізацію міжнародного права, є неможливим до покарання військових злочинців та офіційної відмови цієї країни та її правонаступників від військових дій як формату реалізації своїх інтересів на міжнародній арені;

4. позитивно оцінюють прогрес України у виконанні зобов'язань за вимогами Угоди про асоціацію, навіть з урахуванням війни, що ведеться агресором проти України на її території, та повідомляють про прогрес, досягнутий у сфері соціальному діалогу;
5. від імені громадянського суспільства наголошують, що своєю послідовною позицією на захист демократії та прав людини Україна вкотре підтвердила свою готовність до членства у ЄС;
6. закликають громадянське суспільство та уряди сторін Угоди про асоціацію вжити спільних заходів для зупинення війни, яку веде російська федерація та інші країни, які її підтримують, посилити тиск за допомогою всіх необхідних форм санкцій, спрямованих безпосередньо проти інтересів та активів російського керівництва і еліти, а також поширити їх на білорусь за її участь у військовій агресії в Україні;
7. закликають європейські та українські органи влади та громадянське суспільство посилити заходи, спрямовані на інформування населення ЄС та міжнародного співтовариства про військові злочини, що скоюються агресором на території України, протидію злочинній пропаганді країн-агресорів з метою виправдання війни та приховання скоєних військових злочинів;

Стосовно забезпечення прав людини та верховенства права, члени ПГС:

8. закликають Європейський Союз розпочати та очолити міжнародний процес реєстрації та розслідування військових злочинів на території України з неухильним покаранням осіб, винних у їх скоєнні;
9. закликають вжити заходів для застосування однакових підходів щодо ставлення, правового статусу та соціально-економічної підтримки біженців з України та інших категорій громадян України, які опинилися у законний спосіб на території країн-членів ЄС; закликають надати їм права на мобільність на території ЄС, не потребуючи біометричних паспортів; а також ввести в дію адекватні заходи щодо їх переселення, прийому та інтеграції у країнах ЄС;
10. вітають дії Європейської комісії з активування Директиви про тимчасовий захист №2001/55/ЄС та закликають повністю реалізувати положення Директиви на основі солідарності та загальної відповідальності держав-членів ЄС, гарантуючи повний спектр прав, передбачених Директивою, які включають доступ до ринку праці, житла, охорони здоров'я, освіти та соціальної підтримки та мобільності для всіх громадян України та членів їх сімей, хто має право на такий захист. Країни-члени повинні поширити тимчасовий захист на тих громадян третіх країн, які легально проживають в Україні та не можуть повернутись до безпечних і довгострокових умов життя у своїй країні чи регіоні походження;
11. визнати особливе становище жінок і дітей у зонах конфліктів та після прибуття до

територій, безпечних для життя та здоров'я, включаючи ризики експлуатації і гендерного насильства, зокрема сексуального насильства та торгівлі людьми, а також вжити заходів, спрямованих на їх підтримку, соціальну та психологічну реабілітацію;

12. визнати особливе становище людей похилого віку та людей інших вразливих категорій, а також забезпечити належний захист їх особливих потреб;
13. закликають допомогти у створенні гуманітарних коридорів для забезпечення безпечної евакуації українського населення з зон ведення бойових дій та окупації;
14. закликають допомогти забезпечити безпечний прохід через кордони ЄС для громадян третіх країн, які проживають в Україні та не мають шенгенської візи;
15. звертаються до країн-членів ЄС з закликом надавати фінансову допомогу для забезпечення гуманітарної підтримки населенню України, а також підтримувати українських біженців, яким надається захист у країнах-членах ЄС та країнах регіону;

Стосовно процесу європейської інтеграції України, члени ПГС:

16. звертаються до офіційних органів Європейського Союзу щодо максимального пришвидшення процесу юридичного оформлення членства України у складі ЄС та сприяння в імплементації секторальних реформ, продовжуючи працювати над інтеграцією України до внутрішнього ринку ЄС відповідно до Угоди про асоціацію між Україною та ЄС;
17. закликають Раду ЄС терміново надати Україні статус країни-кандидата, не відкладаючи на другу половину 2022 року;
18. вчергове закликають Парламентський комітет Асоціації та Верховну Раду України невідкладно вжити заходів щодо ратифікації Римського статуту Міжнародного кримінального суду;
19. підкреслюють необхідність зміцнення демократії, верховенства права та адаптації *acquis communautaire*, а також зосередження пріоритетів програм співробітництва ЄС на сталому розвитку, smart спеціалізації та інноваціях в різних сферах (в тому числі енергетика, промисловість, транспорт, екологія, аграрний сектор, інфраструктура), з урахуванням громадянського діалогу, трудових прав, соціального захисту та гідного робочого місця;
20. закликають сторони розпочати процес приєднання України до фінансових інструментів та програм ЄС (LIFE; CEF; DIGITAL; EU4HEALTH; Customs Programme; Single Market Programme; InvestEU; FISCALIS; European Space Programme; Justice Programme; Citizens, Equality, Rights and Values Programme; EU Anti-Fraud Programme; Asylum, Migration and Integration Fund; rescEU; Integrated Border Management Fund; European Defence Fund тощо), враховуючи статус країни-кандидата та приєднання до IPA;

Стосовно політичного діалогу та зовнішньої політики, члени ПГС:

21. просять залучення та підтримки українського громадянського суспільства до мереж ЄС та пропонують створити структуру для залучення організацій громадянського суспільства до прийняття рішень в Україні; вважають, що громадянський діалог між особами, які приймають рішення, та громадянським суспільством слід посилити на всіх рівнях прийняття рішень і на всіх етапах прийняття рішень;
22. вкотре наголошують, що соціальний діалог є ключовим елементом розробки, прийняття та реалізації національної соціальної, економічної та трудової політики відповідно до стандартів Європейського Союзу та вимог Угоди про асоціацію;
23. закликають Європейський Союз посилювати санкції проти росії та її представників з метою негайного припинення збройної агресії, відновлення територіальної цілісності та недоторканості України у її міжнародно визнаних кордонах (включно з територією анексованої росією Автономної Республіки Крим та окупованих у 2014-2022 роках окремих територій Луганської і Донецької областей України);
24. закликають долучити Україну до Центру операцій у кіберпросторі НАТО, сприяти всесторонньому розвитку відповідних спеціалістів та інфраструктури в Україні, зокрема через долучення українських спеціалістів до щорічних навчань НАТО "CYBER COALITION" та проведення спільних оборонних кібероперацій;
25. наголошують на важливості скорішого завершення процедури запуску повноцінної співпраці України з Європейським бюро протидії шахрайству (OLAF) та забезпеченні функціонування системи фінансового контролю за ефективним і цільовим використанням коштів ЄС;

Стосовно регіонального розвитку та транскордонного співробітництва:

26. закликають збільшити обсяги міжнародної гуманітарної допомоги вимушено переміщеним особам в Україні з територій зон окупації та ведення бойових дій, і підкреслюють важливість належного моніторингу такої допомоги із залученням громадянського суспільства;
27. враховуючи виключення росії та білорусі із усіх програм транскордонного співробітництва ЄС, закликають до проведення консультацій з обов'язковим залученням представників громадянського суспільства щодо перепланування залишків коштів для допомоги українським партнерам;
28. пропонують долучити Україну до грантової програми ЄС з підтримки регіонального розвитку Interregional Innovation Investments (I3);

Стосовно економічного розвитку України, члени ПГС:

29. закликають забезпечити належну роботу під егідою Європейської Комісії міжнародного фонду післявоєнного інфраструктурного та економічного відновлення України;
30. закликають ЄС та його держав-членів вивчити правові можливості для сприяння

післявоєнному відновленню України, використовуючи всі активи, які зараз заморожені внаслідок війни;

31. закликають вжити заходів для прискорення синхронізації енергомереж України та ЄС;
32. пропонують негайно заснувати та впровадити систему глобальної кредитної підтримки для проведення релокації та відновлення роботи українського бізнесу із забезпеченням доступу до фінансових ресурсів за пільговими умовами обслуговування;
33. наголошують на необхідності реформування банківської системи України для забезпечення неухильної кредитної підтримки відновлення економіки України на засадах модернізації її інфраструктури, впровадження інноваційних технологій виробництва та управління, реалізації цілей сталого розвитку ООН та Зеленого курсу ЄС;
34. закликають приділити особливу увагу відновленню експорту спроможних галузей економіки України, перш за все аграрного сектору, допомогти визначити нові ніші на світовому ринку для розвитку українського інноваційного експорту та підтримати розвиток відповідних галузей; скасувати імпорتنі квоти та інші обмеження для експорту з України;
35. закликають розробити та поширити програму інформаційної підтримки українського експорту в ЄС «Купуй українське – підтримай Україну!»;
36. закликають підтримати та розвивати співпрацю промислових кластерів України та ЄС, запровадити грантову підтримку ініціативи Clusters for Ukraine;
37. просять максимально синхронізувати системи технічного та іншого регулювання доступу українських товарів та послуг на ринки країн-членів ЄС, з метою максимального пришвидшення інтеграції української економіки у загальноєвропейський ринок;
38. закликають сприяти розробці та підтримати програму оцінки стану та відновлення ґрунтів, сталого управління земельними ресурсами за підходами ЄС для посилення продовольчої безпеки та підвищення рівня безпечності харчової продукції;
39. наголошують на необхідності запровадження програм відновлення сільських територій, підтримки фермерства та агробізнесу в Україні;
40. наголошують на необхідності розробки програм та механізмів підтримки підприємництва з урахуванням смарт-спеціалізації, останніх тенденцій та інструментів щодо зеленої та цифрової трансформації МСП в ЄС при розробці програм розвитку та підтримки МСП в Україні для відновлення її економіки;
41. наголошують на необхідності формування програм подолання бідності на засадах впровадження концепції безумовного базового доходу (зокрема, в межах програми репарації);
42. пропонують передбачити при розробці програм підтримки України активне залучення

громадянського суспільства, експертної та наукової спільноти;

43. наголошують на важливості розвитку національної статистичної системи України у відповідності до підходів ЄС;

Стосовно зайнятості та соціальної політики, члени ПГС:

44. закликають посилити заходи з трудової адаптації на території країн-членів ЄС біженців з території України та інших категорій громадян України, які опинилися у законний спосіб на території країн-членів ЄС, гарантувати їм рівні права на робочому місці та в суспільстві, запобігати та боротися з будь-якими формами експлуатації та дискримінації, із повним залученням соціальних партнерів;
45. звертаються до організацій громадянського суспільства ЄС з закликом активізувати мобілізуючі дії за мир в Україні на рівні ЄС та на національному рівні;
46. застерігають від спроб використовувати війну для виправдання програми дерегулювання прав трудящих та соціального захисту, що ще більше посилить негативні економічні та соціальні наслідки війни;

Стосовно енергетики, транспорту, довкілля та зміни клімату, члени ПГС:

47. звертають увагу на необхідність вжити максимальних заходів з припинення імпорту енергоносіїв походженням з російської федерації, як мінімум, до моменту повного припинення вогню та виведення збройних формувань з території України у межах її міжнародно визнаних кордонів;
48. пропонують заморозити кошти, призначені для оплати російських енергоносіїв, та спрямувати їх на післявоєнну відбудову України;
49. акцентують особливу увагу, що перебування на ядерних об'єктах терористів рф зберігає надзвичайно високі загрози ядерній та радіаційній безпеці у глобальному вимірі;
50. вимагають визнати дії рф та "Росатома" ядерним тероризмом, який має на меті умисне порушення безпеки АЕС, міжнародного права та базових прав людини з метою геноциду, екоциду та посягання на суверенітет країни;
51. закликають міжнародних партнерів до посилення тиску на МАГАТЕ, дії якої можуть запобігти актам ядерного тероризму з боку росії;
52. закликають міжнародних експертів долучитися до аналізу та оцінки екологічних наслідків російської агресії, в тому числі довгострокових, з подальшим формуванням та впровадженням програми післявоєнного відновлення України, яка б включала екологічну стратегічну оцінку, що враховуватиме характер та обсяг шкоди, нанесеної війною довкіллю та здоров'ю населення;
53. закликають ЄС докласти максимум зусиль для посилення контролю за виконанням росією міжнародних екологічних угод, запровадження жорстких санкцій за їх

порушення, відсторонення представників росії від керівних органів таких угод та програм;

54. закликають зупинити процес «Довкілля для Європи» та скасувати цьогорічну конференцію міністрів довкілля регіону СЕК ООН через неможливість належної оцінки стану довкілля євразійського континенту, а отже - недоцільність подальшої розмови про вдосконалення стану довкілля, до повної зупинки воєнних дій, проведення належної міжнародної оцінки екологічних злочинів та підрахунку збитків, до визначення обсягів та механізмів відшкодування росією завданих збитків;
55. закликають ЄС продовжувати інтеграцію електроенергетичних та газових ринків України та ЄС, з можливістю подальшого експорту електроенергії, виробленої в Україні, до країн ЄС;
56. закликають ЄС інтегрувати українську енергетичну інфраструктуру, зокрема газові сховища, для спільної закупівлі та зберігання газу для країн ЄС у майбутньому;
57. закликають ЄС замінити активи російських енергетичних компаній на території ЄС та передавати контроль за такими активами європейським компаніям;
58. прискорити підготовку до підписання угоди про лібералізацію автомобільних перевезень між Україною та ЄС та скасування дозвільної системи автомобільних вантажних перевезень територією Європи для України;

Стосовно науки, інновацій, інформаційного суспільства та освіти, члени ПГС:

59. наголошують на необхідності посилення розвитку інформаційних технологій та забезпечення повномасштабного розвитку інформаційних компетентностей (digital competences) в усіх сферах життя сучасного українського суспільства як однієї з основних засад безпеки держави;
60. наголошують на необхідності прискореної інтеграції України до єдиного цифрового простору ЄС;
61. закликають європейські та українські органи влади розробити та реалізувати спільний порядок денний для розвитку та підтвердження знань та навичок, а також максимізації вдосконалення наявних навичок (upskilling) та набуття нових навичок (re-skilling), які необхідні громадянам України, які отримали статус біженця та осіб, які потребують тимчасового захисту на території країн-членів ЄС;
62. наголошують на необхідності належного врахування особливостей уразливих груп населення та внутрішньо переміщених осіб при розробці освітніх програм та створенні умов для їх рівного доступу до ринку праці як в Україні, так і в країнах-членах ЄС;
63. звертають увагу на необхідність посилення програм, спрямованих на скоріше відновлення та зміцнення сфери вищої та професійної (професійно-технічної) освіти, оскільки саме їх випускники мають відіграти ключову роль у відновленні України після Перемоги у війні з російською федерацією;

64. закликають прискорити в Україні розвиток практичних інструментів визнання прав інтелектуальної власності та введення в економічний обіг об'єктів прав інтелектуальної власності;
 65. закликають уряди сторін розробити спільну програму підтримки українських науковців та української науки в цілому, що постраждали внаслідок воєнних дій (Ukrainian Science Reload);
 66. закликають Уряд України посилити наукове, науково-технічне, інноваційне співробітництво з Європейським Союзом щодо фінансування дослідницьких та інноваційних проектів, зокрема шляхом скасування квот та збільшення можливостей реалізації існуючих програм (у т.ч. Горизонт-Європа, COSME, COST тощо) та створення нових програм підтримки.
-